

Som blade for vinden...

en roman

af Benny Kloth-Jørgensen

FORLAGET LÆSEHESTEN

Benny Kloth-Jørgensen
Som blade for vinden...

© 2009 Benny Kloth-Jørgensen
FORLAGET LÆSEHESTEN
omslag: Benny Kloth-Jørgensen
foto: Oradour-Souviens-Toi.com

3 linier fra Jean Tardieus digt: *Oradour*

*Oradour har ikke flere kvinder
Oradour har ikke flere mænd
Oradour har ikke flere børn*

ISBN 978-1-4457-0241-4

1. udgave

Alle rettigheder forbeholdt. Enhver gengivelse af denne bog eller dele deraf, mekanisk, fotografisk, i dagblade, tidsskrifter, radio, TV og lignende er uden forlagets skriftlige samtykke forbudt ifølge gældende dansk lov om ophavsret. Undtaget herfra er korte uddrag til brug i anmeldelser.

SOUVIENS-TOI

GLEM IKKE

Indhold

Forord		side 7
Indledning		side 9
Prolog		side 11
Dramaets personer		side 13
André Bardet	15, 22, 29, 38, 39, 57, 73, 80, 87, 98	
Simone Demery	20, 36, 41, 51	
Adolf Diekmann	26, 34, 47, 60	
Paul Graff	43, 49, 64, 70, 78, 85, 94	
Lucien Demery	54, 67, 76	
Mobilisering		side 23
Krigen kommer		side 30
Krigens gang		side 45
Retssagen		side 83
Jean Tardieu: <i>Oradour</i>		side 100

Forord

Paris, 2006.

En moderne, pulserende storby.

Trafikken pumpes gennem byens blodårer og giver liv til byen. Mennesker haster gennem gaderne på den evige jagt efter lykke og rigdom. Byen lever og ånder. Bygninger i stål, glas og beton skyder op som paddehatte overalt. Og på trods af en fortid med blodige krige arbejder tyskere og franskmænd nu sammen i den europæiske union.

Gennem to store verdenskrige har soldater fra begge lande gennemvædet Frankrigs jord med deres dyrebare blod.

Fortiden ligger nu dybt begravet på slagmarkerne under de hvide kors, som er rejst over de to millioner franskmænd, som ofrede deres liv og fremtid for fædrelandet.

Men er fortiden virkelig begravet? Kan et folk nogensinde glemme de frygtelige ofre, som det måtte bringe for at forsvare sin dyrebare frihed, eller kan man endnu finde nogle bitre franskmænd, som aldrig har kunnet glemme de fem forbandede år fra 1940-1945? Folk med ar på sjælen. Dybe ar, som ikke kan læges, uanset hvor mange år, der går.

Denne fortælling handler om fire franskmænd og en tysker, hvis skæbner mødtes tilfældigt under anden verdenskrig.

Indledning

André Bardet sad på sin sædvanlige bistro og kiggede ud over Seinen, der flød roligt forbi. Det var juni måned, og vejret var lunt, så han kunne sidde udenfor ved sit stambord. Skakbrættet med de hvide og sorte skakbrikker var stillet op, og han stoppede omhyggeligt sin pibe, mens han ventede på sin medspiller, Paul Graff.

Både han og Paul var næsten jævnaldrende, omkring de 85 år. De var begge først i trediverne, da de mødtes for første gang i Bordeaux en dag i januar 1953. Da André så Paul, havde han det største besvær med at holde sig tilbage fra at slå Paul ihjel. Han havde aldrig hadet en person så meget, som han hadede Paul Graff, da han så ham for første gang. Hvis han havde haft en pistol på sig, havde han helt sikkert skudt ham uden at tænke på konsekvenserne. Så gik der flere år, hvor han ikke så Paul, og smerten i hans hjerte blev mindre, men pludselig en dag i foråret 1968 mødte han Paul igen her i Paris, hvor han havde slået sig ned langt fra minderne om sin hjemby.

Fortiden bandt på forunderlig vis de to mænd sammen med stærke bånd, og de var begyndt at mødes til en kop espresso og et glas absint en gang om ugen. Hver fredag præcis klokken 14 mødtes de, drak to kopper kaffe, et glas absint og spillede et spil skak, derefter gik de hver til sit. De snakkede aldrig sammen, deres konversation bestod kun af et bonjour, når de mødtes, og et bonjour når de skiltes igen to timer senere. Ugen efter mødtes de igen og gentog deres ritual. Aldrig kom der et smil over deres læber, men deres øjne mødtes hver gang: Pauls øjne var spørgende og bedende, mens Andrés øjne bar på en dyb smerte, som aldrig forsvandt eller blev mindre.

Sådan var de to mænd mødtes siden 1968 uanset årstiden, sol, regn, sne eller blæst. Præcise som schweiziske urværker dukkede de to mænd op hver fredag på deres stamcafe klokken 14, kiggede hinanden i øjnene, men vekslede aldrig et ord. Både André og Paul havde efterhånden fået forskellige skavanker, og de vidste begge to, at det

kun var et spørgsmål om tid, før en af dem ville bukke under for kroppens almindelige forfald.

I flere uger havde Pauls helbred været skrantende, men han stred sig troligt hen til bistroen en gang om ugen og kiggede på André med sine sørgmodige og bedende øjne, men i Andrés øjne kunne han kun se den samme dybe sorg og ingen tegn på tilgivelse. André vidste, at det gik mod enden for Paul, men han ville ikke lindre Pauls samvittighed. Han nægtede at give ham den tilgivelse, som Pauls øjne nu havde tigget ham om i næsten 40 år.

Klokken var nu blevet tre om eftermiddagen, og Paul var endnu ikke dukket op. André kiggede på kalenderen i bistroen: det var fredag den 9. juni 2006. Så var det altså næsten 62 år siden, at hun døde. Hans elskede Simone Demery døde den 10. juni 1944 kun 21 år gammel. Det var en dato, som han aldrig nogensinde ville glemme. Og nu var Paul Graff også død. Han var endelig bukket under for den lungebetændelse, som han havde lidt af i flere uger.

Han følte sig mærkeligt opstemt. En underlig følelse af endeligt at være fri og have fået hævn. Han kiggede en sidste gang på den tomme stol overfor ham. Den stol, som Paul altid plejede at sidde i. Aldrig mere skulle han møde Pauls bedrøvede og bedende øjne. Øjne, der tiggede om tilgivelse. Han rejste sig og forlod bistroen for altid. Nu ville han leve resten af det liv, han havde tilbage, befriet for fortidens lænker. Med tunge skridt gik han langs med Seinen og videre ud i den travle storby, hvor han hurtigt forsvandt i folkemængden.

Prolog

Denne bog er en fortælling om mennesker eller måske rettere om menneskeskæbner. Hvem styrer vores liv? Vi vil så gerne tro, at det gør vi selv, og til en vis grad lykkes det selvfølgelig for os, hvis ikke forholdene er for vanskelige. Men hvordan vil en voldsom begivenhed som for eksempel en krig påvirke vores liv? Kan vi så stadig styre vores egen skæbne eller vil vi flyve hid og did som blade for vinden i et stormvejr?

I denne bog kommer du til at høre om fem forskellige mennesker, som får vendt op og ned på deres håb og drømme for fremtiden. Disse mennesker er alle hovedpersoner i bogen, og vi oplever begivenhederne set gennem deres øjne. Skæbnen vil, at disse fem mennesker bliver ofre for den samme voldsomme begivenhed – en begivenhed, som kommer til at præge dem for resten af livet.

Hovedpersonerne i bogen er André Bardet, Lucien Demery og Simone Demery fra Oradour-sur-Glane i Limousin regionen i Frankrig, Paul Graff fra Alsace regionen i Frankrig og Adolf Diekmann fra Magdeburg i Tyskland.

Vores historie begynder i Oradour-sur-Glane i Frankrig i 1939, umiddelbart før Hitlers besættelse af Polen den 1. september 1939.

Hitler har siden 1933 været diktator i Tyskland og indført racelove, der udelukker jøderne fra borgerlige hverv og gør dem til fredløse i deres eget land. Efter at have overtaget magten har han vist sit sande jeg som en aggressiv og magtsyg hersker. I 1938 kaster han sig over Østrig og gennem manipulation og militærmagt tvinger han østrigerne til at slutte sig til sit Stortyskland. Og i 1939 ruller de tyske tropper ind i Tjekkoslaviet for at beskytte det ”undertrykte” tyske mindretal, som Hitler formulerer det.

Frankrig og England har set uroligt på deres griske nabos glubende appetit efter magt og land, men de vælger at tro på Hitlers konstante

forsikringer om, at Tjekkoslaviet er hans sidste territoriale krav, da han kun ønsker at leve i fred og fordragelighed med sine naboer. Og da hverken England eller Frankrig ønsker en gentagelse af den sidste blodige verdenskrig (1914-18), vælger de at tro på Hitlers falske løfter.

Da Vestmagterne er lullet i søvn af Hitlers forsikringer, kaster han sig frådende over Polen, da hans appetit på lebensraum (leverum) endnu ikke er tilfredsstillet. Modstræbende erklærer England og Frankrig krig mod Tyskland, og dermed er verden kastet ud i endnu en blodig og ødelæggende verdenskrig.

Vi giver nu ordet til vores hovedpersoner.

Tæppet går op.

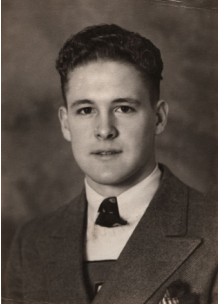
Scenen er Europas krigsskueplads.

Dramaet kan tage sin begyndelse.

Dramatis personae

Dramaets personer

André Bardet fra Oradour-sur-Glane.

Forlovet med Simone Demery og udlært som automekaniker i Limoges. Indkaldt til hæren i 1939, flygtede til England i 1940, men vendte tilbage til Frankrig efter invasionen i 1944.

Simone Demery fra Oradour-sur-Glane.

Forlovet med André Bardet. Arbejder for bageren Bouchoule i byen. Søster til Lucien Demery.

Lucien Demery fra Oradour-sur-Glane.

Bror til Simone Demery og medlem af den franske Marquis. Kæmpede både i Frankrig og Tyskland som menig i de Frie Franske Tropper i 1944. Slog sig ned i Indokina.

Adolf Diekmann fra Magdeburg i Tyskland.

Medlem af NSDAP i 1933 og Waffen-SS 1936. Invaderede Polen i september 1939 og Frankrig i maj 1939. Kæmpede i Rusland i 1943 og i Frankrig i 1944. Gift med Hedwig (Heidi) Meindl. Fik to drenge Ranier og Uwe.

Paul Graff fra Mulhouse i Alsace, Frankrig.

Tvangsindkaldt til den tyske værnemagt og sendt til Østfronten i 1942. Kom tilbage til Frankrig 1944.

André Bardet

Jeg hedder André Bardet, og jeg er født den 20. maj 1921 i en lille landsby, som hedder Oradour-sur-Glane. Byen ligger i Limousin regionen i Midtfrankrig. Det er en ganske almindelig lille fransk landsby med omkring 350 indbyggere og 250 huse.

Mod øst i byens udkant ligger en gammel kirke i gotisk stil. Dens tårn rager højt op over Oradour, som om det vogter over byen. Hver søndag bliver der ringet ind til gudstjeneste, men de fleste af byens mænd vælger at overhøre kirkeklokkens bydende kalden. De bliver roligt siddende på byens små bistroer, hvor de spiller kort og nyder et glas kølig rødvin. Byens kvinder deltager for det meste i søndagsmessen, men når den er forbi, haster de ud i byen og handler ind til søndagsfrokosten.

Søndag er også den dag, hvor byfolkene fra Limoges tager på udflugt til landet. Hele familien tager det elektriske tog fra Limoges og til Oradour, hvor de nyder byens smukke grønne omgivelser, forretningerne med deres overflod af frisk frugt og grønt, og varer fremstillet af byens dygtige håndværkere. Mændene og drengene tager deres fiskestænger med og kaster snøren ud i La Glane. La Glane er den lille flod, der strømmer forbi byen og vores smukke stenkirke, og som har været med til at give byen sit navn. Der bliver tit afholdt fiskekonkurrencer, da floden er rig på fisk. På flodbredden sidder mændene så og nyder freden og naturen, mens de håber på, at en nysgerrig ørred eller karpes fisk vil bide på krogen. Om eftermiddagen og aftenen klæder folk sig fint på og danser til munter musik på byens hoteller Avril og Milord.

Mindst en gang om ugen kommer de lokale landmænd ind til Oradour for at handle og sælge deres varer, og hver den 15. i måneden er der marked i byen. Kvæghandlerne driver så kvæget ind til Oradour og hen til markedspladsen på Champ de Foire, hvor kvægfoldene står parat til dyrene. Vi kalder kvæghandlerne for maquingnons, og de kommer fra hele oplandet i deres lange frakker og

med deres sorte hatte på skrå. De giver masser af liv til byen, når de larmende, men godmodigt driller hinanden. Når dyrene så er solgt, og handelen er overstået, bliver det tid for disse rødmossede bønder med deres store, sorte moustacher at tage hen til Madame Desvigne på Champ de Foire for at fejre salget med en gigantisk middag. Her plejede vi børn at trykke næserne flade mod ruden for at studere dem, når de i løftet stemning sad og spiste ved det lange bord mellem de hvidkalkede vægge. Madame Desvigne serverede først en aperitif for dem, og så kom suppeskålen med grøntsager og spækstrimler på bordet. Kvæghandlerne kastede sig støjende over suppen, som de slubrede i sig med velbehag, og når tallerknerne var tomme, hældte de en sjat rødvin i dem for at få de sidste rester med. Vinen løsnede tungebåndene, og snart prøvede de at overgå hinanden i pralerier om, hvem der havde gjort den bedste handel. Næste ret var store mængder af velsmagende kål efterfulgt af bugnende fade med hvide bønner og salat. Til dessert blev der serveret fromage blanc, som blev skyllet ned med stærk kaffe og et glas vin på husets regning. Landmændenes fruer kom også til byen den dag. Mens mændene lavede forretninger, handlede fruene køkkenvarer, eller måske købte de en ny kjole eller smart hat hos Monsieur Dupic på hovedgaden.

Søndag var en rigtig festdag i Oradour med livlig handel og mange turister fra det nærliggende Limoges. Børnene nød den ugentlige fridag, for det var den dag, hvor pengene sad løst hos de voksne til slik og andre fornøjelser. Men det, som alle børn i byen så mest frem til, var den sidste søndag i august, hvor man afholdt den store Oradour fest. I ugen op til den sidste søndag i august kom det omrejsende tivoli til byen med sine boder, gynger og karruseller, som de stillede op på markedspladsen midt i byen. Børnene var selvfølgelig ikke til at drive væk fra markedspladsen, mens de store, stærke gøglere satte boderne, gyngerne og karrusellerne op. For dem var det lige så spændende som juleaften, og når det hele var stillet op, strømmede alle bønderne til fra miles omkreds, for ved Oradour festen havde man lejlighed til at hilse på gamle venner, som man måske ikke havde set i lang tid. Og så festede man og morede sig med dans, musik og markedsogl. Det var også til den fest, at børnene slagtede sparegrisen og lod spareskillingerne rulle, for her var der nogle oplevelser at bruge pengene på – oplevelser, som skulle holde et helt år, indtil tivoli kom igen. Om mandagen var det hverdag igen, tivoli blev pakket ned og drog væk til børnenes store skuffelse.